

Motion till riksdagen 2025/26:4007

av Tobias Andersson m.fl. (SD)

med anledning av prop. 2025/26:184 Privatkopieringsersättning

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen avslår proposition 2025/26:184 Privatkopieringsersättning.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör avvakta tills det EU-rättsliga läget klarläggs på området och därefter återkomma till riksdagen med förslag och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Förslagen i propositionen syftar till att säkerställa rimlig kompensation till upphovsmän och andra rättighetshavare för privatkopiering, där ersättningen betalas av företag som tillverkar eller importerar elektronik som kan användas för sådan kopiering. Vidare ska förslagen ge likvärdig kompensation och mer förutsebara och konkurrensneutrala regler och samtidigt hålla konsumenternas kostnader nere.

Vi delar regeringens övergripande ambition att säkerställa att upphovsmän och andra rättighetshavare får en rimlig kompensation för privatkopiering, samtidigt som kostnaderna för konsumenter hålls låga. De förslag som läggs fram i propositionen bygger emellertid på EU-rättsliga tolkningar som flera remissinstanser bedömer som otillräckligt klarlagda. Mot denna bakgrund borde regeringen ha avvaktat innan lagstiftning lagts på riksdagens bord. Ett beslut innan rättsläget är fullständigt fastlagt riskerar inte bara att leda till framtida ändringar för att harmonisera regelverket med EU-rätten, utan skapar även osäkerhet för rättighetshavare, konsumenter och berörda marknadsaktörer. För att säkerställa en långsiktigt stabil och förutsebar rättstillämpning bör därför lagstiftningen inte antas förrän EU-domstolens kommande praxis tydliggjort hur direktivet ska tolkas i de aktuella delarna.

Vidare framhåller Konsumentverket i sitt remissyttrande att s.k. offlinekopior inom streamingtjänster inte bör betraktas som privatkopiering. Offlinefunktionen utgör enligt myndigheten endast en utökad tjänstefunktion som möjliggör användning utan

internetuppkoppling och förutsätter ett aktivt abonnemang. Eftersom nedladdning och uppspelning sker helt inom tjänstens ramar och konsumenterna redan betalar för tillgången till innehållet innebär det enligt Konsumentverket en otillbörlig dubbel betalning om även privatkopieringsersättning ska utgå. Detta är en rimlig invändning som vi stöder, liksom det som framförts av andra remissinstanser såsom Spotify om att regleringen behöver anpassas till den tekniska utvecklingen. Regeringen bör därför se över denna del av förslaget och återkomma med en ordning där offlinekopior inom streamingtjänster inte betraktas som privatkopiering, eftersom sådana kopior utgör en del av tjänsten och inte motsvarar privatkopiering i egentlig mening.

Givet att flera remissinstanser framhåller att en särskild nämnd skulle kunna stärka förutsebarhet, transparens och balans i systemet, och att privatkopieringsområdet i hög grad påverkas av både teknisk och EU-rättslig utveckling, finns det enligt vår mening skäl för regeringen att på nytt överväga de bedömningar som gjordes i Privatkopieringsersättningen i framtiden (SOU 2022:20) samt det förslag om en privatkopieringsnämnd som tidigare behandlats i lagrådsremissutkastet.

Sammanfattningsvis bör riksdagen avslå propositionen och ge regeringen till känna att den ska invänta att det EU-rättsliga läget klarlagts på området och därefter omarbета förslagen och återkomma till riksdagen med en moderniserad privatkopieringsersättning.

Tobias Andersson (SD)

Eric Palmqvist (SD)

Angelica Lundberg (SD)

Johnny Svedin (SD)

Josef Fransson (SD)